

որ նա յաղթել է Պեշտի լրագրիւններին, ու լրագրիւններն ինքն ինքի հետեւ են բոս- նիս և չեղցի գովիւնա Աւստրիայի հետ միաց- նելու մտքից: Մի քանի ժամանակ առաջ զանազան լուրեր տալիս Կիսապաշտոնա- կան «Pester Lloyd» լրագրում բանիայի և չեղցի գովիւնայի մասին, որտեղ ստատիկ մեծ գործերով էր նկարագրւում այդ երկրներին ներքին կառավարութիւնը: Այնուհետք քա- կիւնների անբաւականութիւնը վերջին ծայրն է հասել, ամեն տեղ մէկ տեսակ խառն է տիրապետում: Հարկերով ծանրաբեռնած է ժողովուրդը, աղքատներին և թշուա- ներին թիւ չը կայ: Կառավարչական օր- գանները բաշխուողներին վատ են վար- ւում ժողովուրդի հետ, այնպէս որ շատե- րը ակամայ հարցնում են՝ թէ այժմեան կարգերը ի՞նչով լաւ են առաջվանից, և այլն:

Մի քանի օրից յետոյ հերքվեցան այդ լուրերը և դրանց հեղինակին մեղադրեցին սուտ լուրեր տարածելու մէջ: Իսկ այժմ, «Pester Lloyd» ինքն է հանգէս գալի որ- պէս ջատագով բանիս և չեղցի գովիւնա Աւստրիայի հետ միացնելու գաղափարին: Պեշտի այդ օրգանին շտապեցին, ի հարկէ, միանայ և Վիեննայի կիսապաշտոնական լրագրիւնները, որոնք անապարձութեամբ կրի- նում են, որ նրանք առաջ ևս շատ անգամ խօսել են «միանալու» անհրաժեշտութեան մասին: Քանի որ, կրկնում են այդ լրագրի- ները, այդ երկրները չեն միանայ կայսե- րութեան հետ, ոչ ոքից չէ կարելի պա- հանջել այնտեղի գործերի համար պատաս- խանաւոր լինել, որոնք կարող են կանո- նաւորվել միայն այն ժամանակ, երբ Աւս- տրո-Սերբիական կիսանայ որ նա աշխա- տում է իր սեփական և ոչ թէ օտար նա- հանգների համար: Այդ լրագրիւնները շա- րունակում են խօսել, ի հարկէ, Աւստրիայի «քաղաքակրթիչ գերի» մասին, որը կը տարա- ծի լուսաւորութիւնը միայն իր սեփական նահանգներում: Մի խօսքով Վիեննայի կի- սապաշտոնական լրագրիւնները մեծ անորոշու- են ստացել և թշուառ բանիայից և չեղցի- գովիւնից, երեւի, մօտիկ ապագայում զոհ կերթան նրանց անորոշական: Արդեօք Հար- բուքների կայսերութեան հետ վերջնակա- նապէս միանալուց յետոյ կը բարեօր- նանց դրութիւնը, մենք համարձակու- մք կատարենք: Աւստրիան, իր երկու տար- վայ կառավարութեան ընթացքում ցոյց տուեց իր շնորհը. պաշտօնական հաստատա- աղբիւրներից յայտնի է որ բնակիչները այն- տեղի կառավարութեան լծի տակ սաստիկ ճնշվում են: Դիմադրի է առարկել, ուրիշ, որ վերջնականապէս չը միանալու պատճա- րով չէ կարելի արդար և օրինաւոր վար- չութեան ձև մտցնել այդ նահանգներում: Ո՞ր էր այդ բանին արգելք դնում, եթէ կառավարութիւնը ինքը բարի ցանկու- թիւն ունէր:

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

—Հասցից հեռագրում են, որ Մարտիայի մէջ կաթոլիկ մոլեռանդ ամբար յարձակվեց մե- թօգիտուն երկ աղօթատան վրա և յափշ- տակելով աղօթատան մէջ գտնվող բոլոր իրե- ղները այրեց նրանց: Այնուհետեւ ամենքը ժո- ղովեցին մայր-եկեղեցում և օրհնութիւն ընդու- նեցին կաթոլիկ քահանաների ձեռքից: —Նկատուից հաղորդում են, որ Իսկիա կղզու վրա երկրաշարժ եղաւ, որ բաւական մեծ վը- նաններ հասցրեց, ոչնչացնելով բազմաթիւ բնա- կարաններ: Մի քանի մարդիկ սպանված են: —Վախկոտներից հեռագրով հաղորդում են, որ փետրվարի 21-ին (մարտի 5-ին) Հիւսիսային Ամերիկայի Միացեալ Նահանգների նոր նախա- րաջ Հարֆլիդ ընդունեց իր պաշտօնը: Կեռ ևս

նոր միւնիստրութիւնը կազմված է: Լավում է որ Բլէնկ նշանակվելու է պետական քարտուղար, Լինկոլն, նախկին նախագահի որդին, նշանակ- վելու է պատերազմական մինիստր, Ուիլզոն ֆինանսների մինիստր:

—Ինչպէս յայտնի է Ֆրանսիան վճեց մե- ցնել օրիորդական միջնակարգ աշխարհական ու- սումը: Այժմ ազգային ժողովի առաջարկու- թեամբ պէտք է հիմնվեն Ֆրանսիայում կանանց ուսուցչական դպրոցներ, իրական միջնակարգ դպրոցների համար ուսուցչուհիներ պատրաս- տելու համար:

—Լրագրիւնների մէջ կարդում ենք, թիւրքաց և պարսից կառավարութիւնները պայման կա- պեցին իրանց մէջ խառն յանձնաժողով նշանա- կել սահմանի հարցը վճելու և ֆիւրդիստանը խաղաղացնելու համար:

—Մարդիկը գրում են լրագրիւններին, որ այն- տեղի նոր միւնիստրութիւնը վճեց թագաւորի հաստատութեանը առաջարկել հետեւալ նախա- դները. —բոլոր վիսուսականներին, որոնք հա- լածված են քաղաքական յանցանքների համար, ներումն չորհել, չըբարեբաւան ուղարկել համալսարանների բէկտրներին 1875 թ-ից քաղաքական համոզմունքների համար արքայաւ- ըրոր պրօֆէսորներին վերադարձնել արքայից, և մէկ հրաման հրատարակել Մերսեդէս իշխա- նութեան Աստուրիական իշխանութեան տիրոջը տալու մասին: Արտուները կը հաւաքվեն միայն բիւզոսիւր քննելու համար և յետոյ կարձակվեն:

—«Temps» լրագրի Մարդիկ թղթակիցը գը- րում է, որ Մարդիկում ապրող ֆրանսիացիք վրդովված էին այն բանի դէմ, որ գուրս Ֆեր- նանդ-Նունցի ի պատիւ Ալֆոնս թագաւորի երեք քոյրերի տուած ամուսնութեանը, ուր հրաւիրված էր և ֆրանսիական զեպան ծովա- պետ Ժորժ, ներկայ էր և նախկին մարշալ Բա- դէն: Բադէն և նրա կինը ընդունված են մարդի- ղեան արխաթոսկրապական շատ տներում և զիպոմատները շատ անգամ նրանց պատա- հում են հասարակութեան և օպերայի մէջ, բայց ոչ որ այս բանին նշանակութիւն չէ տալիս:

ՄՇԱԿԻ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒԹԻՒՆԵՐ

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 2 մարտի: Այսօր ա- ռաւօտ ի Տէր հանգուցեալ թագաւոր Կայ- սրի մարմնի գմանելը աւարտած է: Մարմնի ընկելուց յետոյ յայտնվեցաւ որ թագաւորի կազմուածքը առողջ գրութեան մէջ էր: Ընշառութեան դժուարութիւնը, որ վերջին տարիները զգում էր Կայսրը, առաջ էր գա- լիս թոքերի անօթիների լայնանալուց: Կայսրը գրված է Պրէօքսթէնսան գնդի համադ- ղեստով, առանց շքանշանների, անկողնա- կալի վրա, պարապմունքի սենեակում:

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 2 մարտի: Լրագրիւնները հաղորդում են: Քանի մօտենում էր Չմեռ- նային պալատին, թագաւորը ու շքը կորցնում էր, արիւնի կորուստից: Կրողիցովի և Մարկուս բժշկները առաջիններն եկան և փորձեցին կապել արտերիսները: Նրանցից յետոյ եկած բժշկապետ Բօտկին ուշա- գրութեամբ գնում էր սրտի բարախումքն և վերքերը կապելուց յետոյ ասեց որ սր- տի հնչիւնները աւելի լսելի են լինում ծծմբաթթու էֆիրի սրտիկուց: Հիւսու- թիւնը վերականգնվեցաւ: Խոստովանահայր Բօմանով օգուտ քաղեց յարմար րօպէից և հաղորդութիւն տուեց թագաւորին: Յոյ- սերը նորոգվեցան Ուղարկեցին սրիւն տե- ղադիսելու գործիքը բերելու: Բայց ծախ- տաղիւրը այլապէս էր տնօրինել: Բօտկին սկսեց նշմարել սրտի զարկերի աստիճանա- բար թուլանալը: Հնչառութիւնը նուազ- վում էր, վերջապէս ժամը 3-ին և 35 րօ- պէին թագաւորը փոխվեցաւ յաւիտեանկա- նութեան: Այսօր մօտ 3 ժամին թնդա- նօթների ձայնը ազդարարեց Ալէքսանդր III-ի գահ բարձրանալը: Խորին սուգ է նը- շանակված:

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 2 մարտի: Այսօր հա- սաւ գնեկալ Սկօբօլեկից ուղարկված պօղ- պօրուշիկ Կառլֆան, բերելով իր հետ

մանրամասն զեկուցումն արշաւների մա- սին:

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 2 մարտի: Երրորդ ներ- քին 5% փոխառութեան տիրաժը:

ՆՁՆ	ՆՁՆ	տարած գումար
սերի	տոմս	
6305	27	200,000
821	32	75,000
7320	10	40,000
6329	10	25,000
14165	41	
5824	40	10,000
8390	28	
4527	11	
11237	37	
17203	35	8,000
4184	41	
18360	44	
1139	44	
2438	42	
4725	29	
12462	33	5,000
3540	47	
3452	20	
3220	48	
11515	29	
12598	33	
18042	28	
13469	12	
16101	50	
15329	16	
19225	40	
11643	25	
11653	36	
11431	6	1,000
9736	15	
19386	5	
12997	30	
1063	33	
5280	17	
14494	32	
12623	50	
3398	36	
9692	21	
3918	43	
10437	46	

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 3 մարտի: «Правит. Вѣстн.» լրագիրը հաղորդում է հետեւեալը: Երէկ 1 ժամին կէսօրից յետոյ թագաւորը և թագուհին, թագաժառանգի և Կայսերա- կան ընտանիքի անդամների հետ, գուրս ե- կան ներքին սենեակներից: Կանգնելով Նի- կոլաեվսկան դահլիճում, թագաւորը գիւնց գնեկաւորներին և օֆիցէրներին նշանաւոր խօսքերով, որոնց մէջ յայտնելով ի Տէր հանգուցեալ թագաւորի անունով երախտա- ղիտութիւն նրանց հաւատարմութեանը: Թագաւոր- թեան համար, հաճեցաւ յայտնել, որ ինքն ժառանգութիւնը ընդունելով այսպիսի ծար րօպէին, կը ծառայի Ռուսաստանին նրա բարօրութեան համար, և յոյս ունի գրաւել նրա սէրը: Նոյնպէս հաւատացած է, որ գործերը կը ծառայեն իր ժառանգին նոյն հաւատարմութեամբ և եռանդով, ինչպէս ծառայում էին հանգուցեալ թագաւորին: Վերջը նորին Մեծութիւնը կրկին անգամ յայտնեց իր ծնողի կողմից շնորհակալու- թիւն նրանց ծառայութեան համար: այս խօսքերը շարժելով արտասովոր ներկայ գը- տնդողներին, նրանք միաձայն «ուրա» կանչե- ցին: Պաշտօնական երգում ընդունելուց յետոյ, թագաւորը մտաւ դահլիճը, ուր գտնվում էին պետական խորհրդի անդամ- ները և սպիտան և յայտնեց իր երախտա- ղիտութիւնը նրանց ծառայութեան համար և յոյս յայտնեց, որ նա դրանց մէջ կը գտնի նոյն հաւատարմութիւնը, որպիսին վայելում էր իր հանգուցեալ ծնողը: Կառ- նալով սպիտայի պաշտօնականներին, թագա-ւորը յայտնեց, որ նա թողնում է նրանց իր անձի մօտ: յետոյ գնաց ներքնասենեակ- ները: Բարձրագոյն ուկազով հրամայված է բոլոր հաւատարմ հպատակների հետ զիւ- ղացիներին ևս երգանելու տալ թագաւորին և ժառանգին հաւատարմութեան մէջ: Կա- լանաւորված չարագործը Տիւփինի քաղա-

քացի է Նիկոլայ Նիկոլաեւի Ռիսակով ազգա- նունով, 29 տարեկան է, իր ուսումն սկսեց Վիսկոնսին գաւառական դպրոցում, շա- րունակեց իր ուսումը Չերկասովցի ռէալա- կան դպրոցում: Սկսեց ընդունել 1879 թ-ի նա մտաւ հանքարանական դպրոցը, բայց 1880 թ-ի դեկտեմբերից սկսած դասախօ- սութիւններին չէր յաճախում: Վերաւոր- ված 18 անձինքներից երկուսը մեռան՝ թիկնապահ Կոզակ Մալեվիչ և անյայտ կոչման մի մարդ մօտ 30 տարեկան հասա- կիւ: Սորան վերաբերում են երկրորդ ուսման արձակելը, որով սպանվեցաւ թա- գաւորը: Սպանութիւնից յետոյ տեղ տեղ ցրված էին յեղափոխական պրօկլամացիա- ները «Порядокъ» լրագիրը լսել է, որ թա- գաւոր Կայսրի հանդիսաւոր թաղումը կը կատարվի վախճանից երեք շաբաթ յետոյ: Այսօր, մարտի 3-ին, ժամը 8-ին երեկո- յեան հրամայված է ժողովել Չմեռնային պալատում նշմարանից դէպի մեծ եկեղե- ցին մարմնի հանդիսաւոր տեղափոխու- թեան հանգիսին ներկայ գտնվելու համար:

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 3 մարտի, ժամը 8 և 50 րօպ. երկուցեան: Ներքին գործերի մինիս- տրը յայտնում է ընդհանուր դիտութեանը, որ Կայսրի կեանքի գէժ եղեռնագործու- թեան զխաւոր զեկաւարդներից միւր այն անձն է, որ կալանաւորվեցաւ փետրվարի 27-ին: Նա խոստովանվեց իր մասնակցու- թիւնը յանցանքի մէջ և այդ հաստատում է նոյնպէս եղեռնագործութեան րօպէին կա- լանաւորված Ռիսակով, որ այդ յանցանքի կատարող էր, զցելով կառքի տակ առաջին ճայթող ուսմը: Այն անյայտ անձն, որ, ինչպէս երեւում է, զցել երկրորդ ուսմը և որ ճայթման տեղի վրա ինքն էլ մահվան հարուած ստացաւ, Ռիսակովի վկայութեամբ, որին ցոյց տուին սպանվածի դիակը, եղել է նոյն իսկ դրա ընկերակիցը: Այն բնաւա- րանը, որտեղից Ռիսակով և նրա ընկերը ստացել էին ճայթող ուսմանը, գտնված է մարտի 3-ին զիւրը: Բնակարանի տէրը, երբ ներկայացան նրա մօտ աստիճանաւոր- ներ, անձնասպանութիւն գործեց, իսկ մի կին, որ նրա հետ բնակվում էր, ձեռքաւա- րված է: Բնակարանում գտան ճայթող ուսմ- բեր, մի օրինակ յեղափոխական պրօկլամա- ցիայի կատարված եղեռնագործութեան աստիճանաւորներին: «Новое Время» լրագիրը աւելացնում է որ ճայթիւնի ժամանակ մեռաւ 14 տարեկան Նիկոլայ Մակսիմով:

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 3 մարտի: Պետական բանկի 5% տոմսակը առաջին շրջանի արժէ 95 ր. 87 Կ., երկրորդ 93 ր., երրորդ 93 ր. 50 Կ., չորրորդ 93 ր., 25 Կ., ներքին առա- ջին 5% փոխառութեան տոմսակը արժէ 223 ր. 5 Կ., երկրորդ 215 ր., 50 Կ., արեւելեան առաջին փոխառութեան տոմ- սակը արժէ 92 ր. 37 Կ., երկրորդ 92 ր. 50 Կ., ոսկի 7 ր. 87 Կ.: Ռուսաց 1 ր. 1օն- դօնի վրա արժէ 24.90 պէնս, ուսաց 100 ր.: Համբուրգի վրա 213 Կ., Գարիգի վրա 264 Կ.: Բօրայի արամադրութիւնը հանգարտ է: Վաղը և միւս օրը բօրան փակված կը լինի:

Խմբագիր—հրատարակող ԳՐԻԳՈՐ ԱՐԾՐՈՒՆԻ